

TAPOLCZAI LAPOK

EZEELŐTT TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN, KIADÓ ES TULAJDONOS: LÓWY B.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyílt-tér sora: 1 korona.

Az új agrárbank.

Irta: Balázs József.

A törvényhozás oly törvényjavaslatot emelt törvényerőre, mely hivatva lesz ez ország gazdasági politikáját egészséges új irányba terelni, mely törvény magában hordja mindazokat a kellékeket, melyekkel a legideálisabb s leghumánusabb gazdasági politikát lehet csinálni. E nagyfontosságú alkotástól sokat vár a nemzet s remélhető, hogy az minden tekintetben ki fogja elégíteni a hozzáfűzött reményeket.

Egy törvény életrevalósága, jósága attól függ, hogy mily fokban tudja kielégíteni azokat az igényeket, orvosolni azokat a bajokat, amelyek kielégítésének, illetve orvoslásának szüksége teremtette meg a törvényt, annál hathatósabb annak befolyása, minél nagyobb néprétegeket elégít ki.

Az új törvény valóban magában latszik hordani azokat a feltételeket a legtágabb értelemben, mert oly szociális, humánus elvek alapján épült, mely elvekkel épen az ország azon rétegének fenntartását és megerősödését biztosítja, melyekkel a törvény ebben az irányban keveset törődött s melyeknek tudatlanságán ezer és ezer lelketlen pióca évtizedeken át élőködött. Radikális módon tüntet el oly jogos panaszokat, melyek minden időben ott voltak a nép ajkán, de melyeket egyik-

másik okból az illetékes körök nem hallhattak, vagy ha hallottak is, nem igen segítettek, illetve segíthettek.

Nálunk a gazdasági politika megoldása éppen a jelenben a törvényhozás legfontosabb és legsürgősebb teendője; a gazdasági politika helyes, vagy helytelen rendezésétől függ az ország jövődjének felvirágozása és nyugalma.

Nemcsak a természetes népszaporulat, hanem az Amerikából hozott ezek (ez hazánknak különös specialitása) aktuálisá tették a kérdést, hogy egyrészt a folyton szaporodó nép olesón és közvetlenül jusson élete fenntartásához szükséges földhöz, másrészt a kívándorlók Amerikában szerzett pénzért szerezhessenek ingatlant s ne legyenek kitéve annak, hogy ugyanazon földet, amit ők szorultságukban egyes spekulánsoknak olesón eladtak, felparcellázva, tízszeres árban vásárolják vissza.

Hogy mily nehezen, mily drágán jut földhöz akár parcellázás, akár rendezetel útján hazánkban a falusi ember, legjobban megvilágíthatjuk azaz, hogyha az életből meritünk példát és elmondjuk azt, mily procedurán megy át a szegény ember, ha földet akar.

Egyik községben kisebb vagy nagyobb birtok kerül eladásra.

A birtok, mivel a szegény embernek heverő pénze nincsen, egy bank, vagy ezzel foglalkozó spekuláns kezébe jut. Rövid idő múlva az új tulajdonos parcellázza a birtokot. Most kezdődik

a nép kiuzsorázása. A bank, vagy magánember ügynökei által eladásra kínáltatja a földeket. A nép szívesen vásárolja a földeket, de legtöbb esetben nincsen készpénze. Mit tesz ilyenkor a paraszt? Kölcsönt vesz fel. Elmegy a jegyzőhöz, vagy fiskálishoz, ki neki a kívánt kölcsönt megszerzi. Ez rendesen nem megy olyan könnyen, sok mindenféle dolgot kell beszerezni a szegény embernek, míg megszavazák a kölcsönt. A kölcsön azonban rém drága, mert sem a jegyző, sem a fiskális, vagy más közvetítő ingyen nem dolgozik, a kölcsönhöz szükséges bizonylatok s kivonatok is sok költséget emésztenek fel, úgy, hogy míg az üzletet lebonyolítják, a kölcsönösszeg tekintélyes része eluszott.

Végre bekebelezik az ingatlant az új tulajdonos nevére, de egyuttal bekebelezik a felvett kölcsönt nemcsak az ujonnan szerzett ingatlanra, hanem a régi ingatlanra is, mert a kölcsönösszeget és egyéb biztosított, előre nem látható költségeket nem fedezi az új ingatlan értéke. Nagy teherrel a hátán kezd dolgozni a földműves s ha egykét év balul üt ki s nem tudja betartani a rettenetes feltételeket, nemcsak az új parcella, hanem a régeből is dobra kerül egy darab, hogy az ujonnan az árverés stb. körül felszaporodott költségek fedezetet nyerjenek. Jön a bírósági végrehajtás és azután a sorrendi tárgyalás, hol a hitelezők és fiskálisok elveszik az utolsó garast is.

T Á R C A.

A haladás útján.

Reflexiók az Úttörő Társaság előadására.

Új világszemlélet hajnala bontogatja szárnyait Tapolca fölött. Kevesen vannak a korán kelők, nem sokan gyönyörködnek e tüneményben. Az alvás is természetadta jog, ki ócsárolhatná annak híveit. Aludjunk hát tovább, a míg jól esik, amíg lehet, a míg nem mulasztjuk el az igazi munkának drága perceit. A még homályal elegy derengést majd követi a tiszta világosság, az talpon találja, sorba állítja az emberiség értékes erőit.

Ez erők nagy részének lekötöttségét, elértéktelenedését panasolja az új világszemlélet. Jogosan. De maga is elfogult pártszempont dogmatizmusában tévelyeg, a midőn az emberi természet fejlődésének törvényeit figyelmen kívül hagyva elméletekkel sürgeti a segítséget. Az emberi társadalom és mindenkor berendezése adott viszonyok törvényei

szertint — nevezük azt isteni gondviselésnek vagy kémiai kapcsolatnak — kialakult szüntelenül változó és fejlődő természeti valóság, nem pedig kifolódott formula vagy algebrai egyenlet, amelyben az ismeretlenek tetzes szerinti behelyettesítésével kapjuk a kielégítő eredményt, sőt fölösleget is.

A mindenk számára egyformán megszerzhető fölösleg volna hát az a varázskulcs, a mely újból megnyitja azt a bizonyos elvesztett paradicsomot az emberiségnek. Tegyük fel, hogy ez nemcsak utópia. De ne feledkezzünk meg arról, hogy a biblia Ádámja csak addig maradhatott az Edenben, a míg meg nem ízlelte a tudás fájának gyümölcsét.

Egyetlen harapás e gyümölcsbe, létrehozta a különbözőséget ember és ember között. Más izzt érzett az egyik, más a másik, más tapasztalatokat is merített belőle. S az első eltéréstől kezdve minden újabb tapasztalat, minden újabb benyomás, fokozta az emberi faj egyedei között a különbséget. Így keletkezett a vetélykedés, az irigység, így jött

létre az emberi természet benső meghasonlása, mely testvérgyilkosságra készíteti ugyanazt a Káint, aki a tűz használatának, az érc kovácsolásának héroszaként szerepel az emberi kultúra fejlődésének történetében. Dobjuk el az acélt, az akarat remek alkotását, oltuk ki a tüzet, az értelem lobogó fényét, akkor talán megvalósul az egyenlőségnek — ilyen áron aligha kívánatos — ideálja.

Hogy ez ellenvetést a biblia tanítása adja a kezünkbe, nem sokat változtat a tényeken. Nem olyan fekete az ördög, a milyennek festik. Az igazság igazság maradhat, ha külső segítséggel értük is el és nemcsak szakadatlan csetléssel-botlással, tévedések kerülő útján át jutunk hozzá. Lehet és szokták e tanításokat félreérteni, félremagyarázni, meghamisítani. Legrajongóbb hívői, legjónabb bírálói sem mentesek az emberi természettel járó ily botlástól. Ám küzdjünk a gyarlóságok ellen, örök dicsősége az emberi értelemnek, hogy saját tévedéseit be tudja látni. Aki azonban a tévedés lehetőségétől

Eibeschutz éttermében minden kedden
ZENEESTÉLY.

Mert a banknak, vagy privátembernek fő az üzlet s minél előbb hajítja végre az eladást, annál gyorsabban tudja azt az ingatlant ismét megszerezni s az egész üzletet újból kezdeni. Mert tudni kell azt, hogy az árverés alá kerülő ilyen ingatlant rendszeren maga a hitelező veszi meg.

Igy megy ez kivétel nélkül az egész országban.

Veszedelemes arányokat ölt ez a nemzet ségi vidékeken és vészhozó jelenségek mutatkoznak ott a modern parcellázás terén, mert a nép szegény és tudatlan. Ott a vagyonnal mindjárt az ember is elvész az országra nézve.

A románlakta vidéken tervszerűen készítik elő a talajt, a magyar birtok áttulajdonosítását oláh kézre. Oly meggondolt, raffinált módon, hogy rövid néhány év alatt pusztul el egy-egy magyar birtokos. Ha egy magyar embernek kell birtokra kölcsön, az oláh bank gyors és amellet legmagasabb kölcsönt adja tudatosan, abban a biztos reményben, hogy a tulmagas kölcsönt nem tudja megfizetni az adós. És rendszeren jól számítanak, mert a birtok hamarosan újra kerül. A birtokot azután az oláhok román pénzzel megveszik, vagy pedig maga a bank veszi meg s tovább adja oláhoknak.

A magyar bank természetesen nem törődik ezzel, de nem is törődhetik, mert mint pénzügynek elsősorban saját érdekeit kell szem előtt tartani.

A tótlakta vidéken szintén nagy szerepet játszanak a tót bankok. A régi nemesi birtokok urai ma már hivatalokban ülnek s birtokaikat rég eladták. A birtokok szintén bank, vagy magánemberek kezébe kerültek. Annak idején olésón jutottak hozzá. Az amerikai kivándorlás most óriási módon emelte a föld árát. Az egyes parcellákat az Amerikából visszajövő tótok vásárolják meg. Miután azonban nem

tudnak annyi pénzt szerezni, amennyi a megvételhez szükséges, szintén kölcsönt vesznek fel. Midőn már a birtokot megvették, ismét kimennek Amerikába és onnan törlesztik a tartozást.

Ezeknek segítségére jönnek a pánszláv bankok, kik ügynökeikkel lázasan kutatnak ilyen ügyletek után. Nem kímélnék fáradságot ott, hol kölcsönt adhatnak. Hogy pedig a magyarországi bankkal konkurálhassanak, valamivel látszólagos olésőbb kölcsönt adnak. Ezáltal a tótok szemében mint életmentők szerepelnek és a kölcsönrel kiterjesztik hatásukat adósaik felé s az Amerikában már úgy is pánszláv eszméknek beoltott tótokat óriási módon hódítják el saját eszméiknek s így jövő terveiknek bőventermő magot vetnek el. Tudják azt nagyon jól a nemzetiségiek, hogy a mai gazdasági viszonyok között legokosabban cselekszenek akkor, ha földet vásárolnak. És épen ezért minden összeget megadnak, csak hogy földhöz jussanak. Különösen nemzetiségi vidéken a magyar fennhatóságot egykor oltalmazó nemesi kuriák külföldi pénzzel, külföldi behatás alatt jutnak idegen befolyás alatt álló emberek kezébe.

A nemzetiségi bankok lassan és biztosan terjeszkednek a magyar szupremácia rovására.

Ismerve a szegény ember lélektanát, határozottan állíthatjuk, hogy egy altruisztikus alapon működő bank ezeken a bajokon egyesapásra segíthet úgy gazdaságilag, mint humánus és nemzeti szempontból. Így a bank három szempontot egyidőben egymást kiegészítve, az igényeket mindhárom irányban egyformán ki tudja elégíteni.

A szegény ember pszichológiája egyszerű. Ahhoz ragaszkodik, ki baján segít, ki kenyérhez, rendes megélhetéshez juttatja. A nép milliói, különösen a nemzetiségi vidéken (ez pe-

akarná megszabadítani az emberiséget, nem érzi át Nietzsche tételét, hogy „a mindenáron való tökéletesség, a mindenáron való igazság, megtagadása az életnek.”

*

Az élettel pedig az igazság is változik. Mily főséges lenézéssel beszél a tudományok morzsálekait csipegető ifju az őt megelőző kor együgyűségeiről, babonaságáról, könnyen hívó tudatlanságáról. Hát a mi eszményeinket, a mi illuziókat, a mi meggyőződésünket nem fogja egy későbbi nemzedék nevetséges tévedésnek, gyarló naivságoknak tartani? De az életnek szüksége van az emberi tévedésekre, az illuziókra, a téves eszmékre, mert ezeken keresztül kell megjárnia a fejlődés nagy útját. S itt egyforma szolgálatot tehet minden forrás, amely eszméknek, ideáloknak lelkesítésével tölti el az emberiséget, legyen annak neve biblia vagy tudomány.

*

Az a félreismert, mindenektől megrágalmazott tudomány. Igazán ok és haszon nélkül hozták rossz hirbe. Mert míg a szép asszony, ha bármennyit is beszélnek róla, legalább — vagy talán azért — érdekel; a tudomány-

nak hirhedsége sem válik javára. Pedig a kik védelmezni szeretnék — már buzgalmukkal is eléggé kompromittálják.

*

Mindennél veszedelmesebb azonban a szavakkal, a fogalmakkal való játszás. Hogy hirdelve a felebaráti szeretetet magamra gondolok vagy a „szeresd önmagadat“ elvvel buzgólkodom a társadalom javára, ép oly következetlenség az igazság szempontjából, mint veszedelmes az életbe, a gyakorlatba átültetve. A minthogy akadémikus jellegű a vita, hogy vajon a szegények vagy a gazdagok érdemlik-e meg a boldog elnevezést. Kár e miatt az ügyesség után kiáltozni, de ép oly kevésbé használ uttörő propagandával falra borsót hányni. Spencer elég világosan megmondotta, hogy a tőke, a munka, a tulajdon sohasem fog a fejlődésben tantételek után berendezkedni, hanem a szerint, hogy az élő generáció abban a fejlődési fokban mire képes. Emeljük a nemzedékek műveltségét, buzgólkodjunk a lelkek megnevelésén s akár a régi, akár az új uton járunk, ha becsülettel végezzük munkánkat, ha nem ártunk másoknak, önmagunknak, szolgálatot tettünk az emberiség haladásának.

dr. s. k.

pig 70 százalékát fogja kitenni azoknak, kik erre szorulnak), ha látni fogják azt, hogy a magyar állam atyai-ílag gondoskodik róluk s biztosítjuk megélhetésüket, hálás szívvel fognak gondolni jótevőjükre. Ott a nemzeti-ségi befolyás vagy teljesen megszűnik, vagy a legminimálisabbra redukálódik.

És ha ezt a népet, mondjuk a mindenkori kormány talán saját céljaira akarná is felhasználni, azt hisszük, nemzeti és egyéb szempontból összehasonlíthatatlanul kevesebb veszedelmet rejtene magában, mintha az a legártathatatlanabbnak látszó pánszláv, pángermán izgató kezébe kerül. Sőt azt merjük mondani; ha ez így is volna, a fent ecsetelt körülmények között a magyar hegemoniára csakis jó hatással lehetne.

Valóban az új törvényt csak megelégedéssel kell fogadnunk, mert ezzel még meg lehet menteni az ország népét a hazának.

A balatoni gőzhajózás fejlesztése.

Uj hajójáratok.

Az elmúlt nyáron súlyos panaszok voltak olvashatók a balatoni gőzhajózás hiányai miatt. E cikkek abból az alkalomból láttak napvilágot, hogy a hajóstársaság Zalamegyétől a vele kötött és lejárt szerződés megújítását kérte, ami a megye részéről a hajóstársaság tetemes anyagi segélyezését is jelenti. A vármegye közgyűlése, a szerződést megújította, de ezt olyan föltételekhez kötötte, melyek alkalmasak arra, hogy a balatoni hajózás bajait orvosolják. A hajóstársaságnak érdeke, hogy e föltételeket legpontosabban teljesítse s ha ez bekövetkezik, akkor a balatoni gőzhajózás a kívánatos színvonalra fog emelkedni.

Zalamegye hivatalos lapjának most megjelent száma közli az említett föltételeket, melyek a hajójáratokra vonatkozólag a következőket tartalmazzák:

A Balatoni Gőzhajózási Részvénytársaság ezen szerződés erejénél fogva és annak tartamára kötelezi magát, hogy gőzhajóival a következő rendes járatokat fogja fentartani:

a) Siófok és Balatonfüred között május hónapban oda és vissza naponként egy járat; június 1-től július 1-ig oda és vissza naponként három járat; július 1-től augusztus 31-ig oda és vissza naponként hat járat; szeptember 1-étől 10-éig oda és vissza naponként három járat; szeptember 10-től 15-éig oda és vissza naponként két járat; szeptember 16-tól október 31-éig oda és vissza naponként egy járat.

b) Boglár és Révfülöp között április, május, szeptember, október és november hónapokban oda és vissza napon-

Csak a
minőség

révén lett
világhírű
a valódi

PALMA
kaucsuk-cipősarok

A higienikus
Palma kaucsuk
ágybetét
minősége
elsőrangú

kint két járat, júniusban oda és vissza naponként három járat, július és augusztus hónapokban oda és vissza naponként négy járat.

c) Boglár és Badacsony között — Révfülöp állomás érintésével — május hó 1-től 31-ig oda és vissza naponként egy járat: június 1-től 30-áig oda és vissza naponként két járat, július és augusztus hónapokban oda és vissza naponként három járat; szeptember 1-től 10-éig oda és vissza naponként két járat; szeptember 11-től október 31-éig oda és vissza naponként egy járat; október 31-től november 30-áig oda és vissza hetenként két járat.

d) Badacsony és Fonyód között június 1-étől június 30-áig oda és vissza naponként egy járat, július és augusztus hónapokban oda és vissza naponként három járat, szeptember 1-től 30-áig oda és vissza naponként egy járat.

e) Balatonfüred, Tihany és Balatonföldvár között július és augusztus hónapokban oda és vissza hetenként négy járat.

f) Keszthely és Balatonfüred illetőleg Balatonfüred és Keszthely között — Siófok, Tihany, Balatonföldvár, Révfülöp, Badacsony, Fonyód és Balatonyörök érintésével — június hó 20-tól szeptember 10-éig oda és vissza hetenként két járat; ezeken kívül július és augusztus hónapokban Keszthelyről Balatonfüredre és Balatonfüredről Keszthelyre egy-egy csonka járat viszatérés nélkül.

Arra is kötelezi magát a gőzhajózási részvénytársaság, hogy Zalavármegye kívánságára a fentebb megnevezett kikötőkön kívül esetleg még a vármegye által létesítendő kikötők, illetve hajó-állomásokon, amennyiben a közlekedő hajók menetképessége és a menetrend fentartása a jelen szerződéssel kötelezett járatok mellett megengedi, szintén gőzhajóval fog kiköti.

Az analfabéták.

Néhány tanulságot leszűrünk már az elmúlt népszámlálásból és volt a rossz között jó is, de egyet még nem említettünk: népünk művelődésének fejlődését. Sokan talán tágranyilt szemmel kérdeik, hogy egyáltalán beszélhetünk-e erről, aki azonban megfordul a nép között, dolga van vele, ismeri eszejárását és gondolkodás módját, az okvetlen észreveszi a kedvező különbséget mult és jelen között. Természetes, hogy nem tudott lépést tartani a kor megfelelő igényeivel, mert oly távol állott minden kulturának nevezhető hatástól, hogy e távolság teljes áthidalására már csak az újabb generáció lesz képes, benne nevelődven a huszadik századot jellemző mozgalmakban, a szellemi és anyagi fejlődés nyomát hordja magán az, mi szebb és határozottabb kultúra jövőjét engedni reméli.

Nemzetünk és benne községünk ér-

dekében minden eszközt meg kell ragadnunk e remény valóra váltásáért, mert sajnos megtaláljuk még a multat is, a maga elhagyatottságában.

A műveltség legelemibb fokmérője az irni-olvasnitudás; s hány felnőtt van községünkben, aki sem irni, sem olvasni nem tud! Ha az országos műveltség rossz arányszáma kerül szóba, önvigasztalásul rendesen az oláh, rutén és tótlakta vidékek elmaradottságával takaródnak, kiknek műveletlensége leginkább hozzájárul az analfabéták százalékszámának emeléséhez és nem is gondolunk arra, hogy nálunk az ország „hires” magyar vidékén szintén nagy számban vannak az elmaradott, minden társadalmi közösségből önkéntelenül kiküszöbölt elemek.

Mint a névszámoló biztosok egyike, különös figyelemmel kísértem a „műveltsége” című rovatot, és alkalom volt meggyőződni a való tényállásról. Igen nagy számmal vannak a községünkben az analfabéták, néhányan csak olvasnak, — amint mondják: „hát egy kicsit az imakönyvből” — a legtöbbje pedig gyengén ír, olvas.

Kerestem az okát és maguktól az illetőktől tudtam meg, hogy bizony nem az iskola vezetőit illeti a szemrehányás, hanem a szülő, vagy a gyermek vétkes hanyagsága, gyakran meg a sors mostohasága okozta a szegényteljes visszamaradást, mely még így is szegény foltja a társadalomnak.

Lehet is, kell is segíteni rajta. Éppen e lapok hasábjain olvastunk legutóbb olyanféle megrovást, hogy a nép „hivatott vezetői” nem ismerik eléggé a nép gondolatait, érzéseit, családi és társas életüket, örömeiket, foglalkozásukat, a néplelek sajátosságait. Igaz, ha a nép lelki tulajdonságaira gondolunk önkéntelenül szemünk elé vetődik egy-egy utcai duhajkodás, vagy kocsmái verekedés, sokszor villogó késekkel és kiömlő meleg vérrel. Vajjon az ebben rejlő energiát nem lehetne-e más oldalon foglalkoztatni és a társadalom hasznára lekötöni?

Vajjon nem lehetne-e eloszlatni a tévhitet, hogy időnkint vérnek folyni kell?: Nem lehetne-e felvilágosítani a népet, hogy a vér az élet, az erő, a tettvágy, melyet elpocsékolni kár? Nem lehetne-e legénykedési vágyát az erő vad megnyilatkozásától más irányba terelni, nemesebb versenyre fordítani?

Lehet, nagyon is lehet. De nem egy-két szép beszéd, vagy néhány magyarázó óra meggyőző erejével — bár ez is hasznos, hanem egy folytonos és folytatódó hatás alatt, mely nem csak testi rendszabályokból, tilalmakból és parancsolatokból áll, hanem a büntető paragrafusok félelemből való respektálása, hanem munka, mely a léleknek táplálékot és foglalkozást nyújt. Az elposványodásból kell kiragadni a lelket s nemessé a szép iránt fogékonyá kell tenni, akkor önmagától elmarad a műveletlenség és durvaság oly gyakori megnyilatkozása.

Aki ismeri a magyar népet, az tudja, hogy lelke természetességében

nemesak hogy nem rossz, hanem szép és nemes tulajdonságokat tartalmaz, miket, — minthogy parlagon, gondozatlanul heverték, bevont az élet durvaságokkal teli köde, meg a korcsma bűzös levegője. Ezek ellensúlyozásául meg kell tanítani a népet, hogyan művelje a lelkét. Ennek kezdőfonala az irni-olvasni tudás.

Beszéltem irni, olvasni nem tudókkal és különösen a férfiak — kivétel nélkül — bámulatosan, önváddal és a helyrehozhatatlan hiba keserűségével fájlalták, hogy elmulasztották megtanulni a betűvetést s mint néhány mondta: „zárva van előttem a világ.” Lépten nyomon érzik a hiányt s szeretnék jóvá tenni a mulasztást.

Néhányan önmaguk iránt való ki-méletből általánosítva — mondták: „olyan az ember, mint a barom.” Mikor azután egyrészt vigasztalásul hangoztattam, hogy még nincs későn, tanulni mindig lehet és nem szégyen, csak egy kis fáradtságot nem kell sajnálni; szinte láttam a vágy fellobbanó tüzeit szemekben, mintha egy új világ kapuit mutattam volna nekik, melynek megnyitását szeretnék és a bevezetést óhajtanák. Örömeinek, nem egy szóval is kifejezést adott.

Először az analfabéták iskolája, azután a tovább gyakorló iskola megfelelő szabad előadásokkal, végül a nép-egyetem következnek és biztos vagyok, hogy az utcai lárma, éjjeli csendháborítás, dulakodás, késelés mind kevesebb-kevesebb lesz, ellenben földművelésünk és házi iparunk lendületet nyer-ne, könyvtárainkban pedig nem a penész rongálna meg a könyveket.

K. Á.

Virilista bizottsági tagok 1912-re.

Zalavármegye igazoló választmánya okt. hó 23-án a vármegyeház kistermében tartott ülésében állította össze az adóhivatalok hivatalos kimutatásai, valamint ezen kimutatások ellen beadott kérvények alapján a vármegye legtöbb adót fizető törvényhatósági bizottsági tagjainak 1912-ik évre szóló névjegyzékét, amely ellen a kifüggesztéstől számított 15 napon belül fellebbezés adható be a vármegye bíráló választmányához.

A legnagyobb adófizetője a vármegyének gróf Festetics Jenő, aki 53.494 K. 06 f. adót fizet; 10.000 K.-án felül fizetnek nyolcan, 5—10.000 K. közt fizetnek heten, 1—5.000 K. közt fizetnek 162-en, míg 1000 K.-án alul van 123-nak évi adója; a legutolsó virilista bizottsági tagnak az évi adója 677 K. 41 fillér.

A háromszáz virilista bizottsági tag a vármegye területén levő városokban következő számaránnyal van képviselve: Nagykanizsán van 71, Zalaegerszegen 34, Keszthelyen 18, Csáktornyan 14, Tapolcán 11, Alsólendván 7 és Sümegen 6.

Az igazoló választmány által a tapolcai járásból egybeállított névsor a következő:

Takács Jenő, Lessner Sámuel, Forster Elek, báró Putheány Géza, Hertelendy Ferenc, Ley József, Veiler Kálmán, Tóth Lajos, Eöry Miklós, Lőke Árpád, Lustig Ferenc, Szalay Dezső, Marton Gyula, Berger Vilmos, Hedry Sándor, Steiner Imre, Hoffmann László, Dobrovics Miklós, Lessner József, Berger Manó.

Póttag: Frisch Jenő.

H I R E K.

Uj aljárásbíró Tapolczán. Müller Ferencz tapolczai kir. járásbíró győri kir. törvényszéki bírónak történt kinevezése folytán megürült állásra, Bozsay Jenő győri kir. táblai tanácsjegyző aljárásbíróul nevezetett ki a tapolczai kir. járásbíróvához.

Sümei körorvosul Gross Vilmos drt választották meg egyhangulag dr. Reiner Mórral szemben.

Községi gyűlés. Tapolcza nagyközség képviselőtestülete tegnap tartott gyűlésén tudomásul veszi az orvosi állás rendszeresítésében érkezett jóváhagyó határozatot. — Puhá Margit itthelyi illetőségét elutasítja, Varga Anna illetőségét elfogadja. — A legelőjavítás ügyében jelenti a főjegyző, hogy a község kérelmére a miniszter kiküldötte enesei Dorner Béla kir. gazd. intézőt és Flandorfer Ignác vármegyei gazd. felügyelőt, a legelőt megvizsgálták és azt ily állapotban segélyezésre nem ajánlhatták, de ha a község 30 holdat a tuskétől megtszít, úgy a szűkös államsegélyt a község megkapja. Tudomásul veszi a képviselőtestület, a leány polg. iskola segélyezése ügyében, lapunkban már hozott leiratot. A község, a miniszternek köszönetet mond. — Hegyi Lajos harangozó kérvényére havi 5 korona fizetésjavítást szavaz meg. — A vágóhid építése és a vágóhídi és husvizsgálati szabályrendelet alkotása ügyében bizottságot küld ki — A plébánia fahelyzetének és vágási díját 50 koronával felemeli. — A képviselőtestületi gyűléseket télen délután 5 órakor, nyáron 6 órakor tartani határozza. — Lessner Mórnak az ivóvíz elhelyezése ügyében beadott indítványára elhatározza, hogy a lámpák kedvezőbb elhelyezését, újabb lámpák felállításakor eszközli.

A gazdasági egyesület közgyűlése. Zalavármegyei Gazdasági Egyesülete, úgy is mint a zalamegyei központi mezőgazdasági bizottsága november 7-én délelőtt Zalaegerszegen, az egyesület helyiségében rendes közgyűlést tart.

Tudományos est. Tanulságos előadást tartott a múlt szombaton dr. Fényes Samu író a Pannonia szálló nagytermében. Népszerű, tudományos keretben, költői lendülettel vázolta egy új világfelfogás követelményeit, amelyeknek birtokában az emberiség majdan megszerezheti a zavartalan életörömöt. A tudományos megismerés szilárd talapzatán épült föl a világszemlélet, szemben a réggel, mely az emberi tapasztalaton kívül természetfölötti elemek közléseiből is meríti ismereteit, helyesebben hitének tárgyát. Ezt a kételtű világszemlélet, mint az emberi boldogtalanság tulajdonképi okát akarja az Uttörő társaság megdönteni, terjesztve az igazi tudás megnyugtató eredményeit. Tanítani, meggyőzni az emberiséget, hogy az eddigi jogtalanságot, egyenlenséget, bünt eredményező szemlélet helyett az igazság és egyéni érvényesülés jogát, a szocializált önszeretetet segítse diadalra jutni. Megvédve a tanítást az erkölcselenség, a hitelenség és hazafiatlanság vádjától, a mellyel a kiváltságos helyzetüket féltők illetik e mozgalmat, szónok a néket kéri, hogy támogassák és terjesszék ez új világszemlélet igazságait. A világ eredetét, az anyag, az élet, az ember keletkezésének, fejlődésének kérdéseit minden irányban megvilágító tizenkét előadást terveznek a társaság tanítói. A disztinált közönség élénk érdeklődéssel és lankadatlan figyelemmel kísérte a mindvégig lebilincselő előadást. Kívánatos lett volna, hogy Tapolcza intelligens közönsége nagyobb érdeklődést tanúsítson ily tudományos előadások iránt. Vagy talán a társaságnak más térről ismert és városunkban sokaktól nem helyeselhető tulszái tartották vissza az érdeklődőket? Ha így áll a dolog, nem sok reménnyel kecsegtetjük a máskülömben dicséretes vállalkozást.

Sakkverseny a Balatonnál. A Magyar Sakk Szövetség tervebe vette, hogy az 1912. évben a Balatonnál nemzetközi sakkversenyt rendez.

A révfülöpi hajókikötő helyett új, modern nagyszabású kikötő épül, amelynek munkálatai most legjavában folynak. Ha az időjárás kedvező lesz, akkor az új kikötő a jövő évben már teljesen elkészül és használatba veszik.

A csobánczi kuruczemlékre a legutóbbi kimutatás szerint a gyűjtés összege 2707 korona 48 fillért tesz ki.

Tanfolyam írni- és olvasni nem tudók részére. Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, Zalavármegye kir. tanfelügyelője átiratot küldött a tapolczai r. kath. iskolák elnökeihez, amelyben az írni és olvasni nem tudó felnőttek részére tartandó tanfolyam szervezésére és ismeretterjesztő előadások rendezésére hívja fel. A részletes tervezetet most készíti az iskolaszék, addig is, aki a tanfolyamon részt venni óhajt, szándékát jelentsse be.

Az iskolák a gyermekszanatóriumért. A magyar gyermekvédelemnek országosan fontos ügyét szolgálja a gróf Zichy János vallás és közoktatásügyi miniszter kormányzata alatt álló Gyermekszanatórium Egyesület, amely a „Balatonalmádi Zsófia gyermekszanatórium“-ban, a szenvedő, szegény iskolaköteles kisdetek ápolását annyi áldozatkészséggel végzi. — De az első magyar gyermekszanatórium csak elenyésző kis töredékét képes az ápolásra szorultaknak befogadni, miért is gróf Zichy János közoktatásügyi miniszter a budai központi gyűjtőszanatórium melletti megépítését tűzte ki feladatul és ezen magaslatos feladat érdekében fordul most a gyermekszanatórium kormányzósága segítségért a nemzet mindig hű és önzetlen munkásaihoz: a nemzet oktatóihoz. A vallás és közoktatásügyi miniszter ugyanis minthogy a gyermekek egészségügyének felkarolása olyan feladat, amelynek megoldására az államnak, s a társadalomnak karöltve kell fáradoznia és minthogy a szegénysorsú beteg gyermekek felsegítésének ügye a tanulmányosság felkeltéséhez is közel áll, engedélyt adott arra, hogy a tanuló ifjúság a budai gyűjtőszanatórium melletti megépítése érdekében gyűjtést eszközölhessen. — A tapolczai iskolák tanulói is gyűjtöttek a nemes célra, melynek eredménye a rom. kath. elemi iskolában 27 korona 08 fillér; az izr. elemi iskola tanulóinak gyűjtése, Pollák Ilka tanítónő buzgólkodása folytán, 67 korona. Ha az ország hasonló nagyságú községeiben csak ennyit gyűjtenének, a második gyermekszanatórium is hamar tető alá kerülne.

Színészek Keszthelyen. Halász Alfréd a dunántúli színi kerület új igazgatója, 35 tagú társulattal a 7. évi november hó 7-én megkezdte működését Keszthelyen.

Monstre hangverseny Keszthelyen. Folyó hó elején az eperjesi cs. és kir. gyalogezred teljes szífonikus zenekara hangversenyt rendez, amelyen kívül közreműködnek még Bendiner Nándor az ismert zongoraművész és Marsalkó Rózi a m. kir. opera kiváló énekesnője.

A tapolczai izr. tanítók drágasági pöttyéke. Ismeretes, hogy az összes tisztviselők között a legmostohább a tanítók helyzete, amit súlyosbítt a napról-napra emelkedő drágaság, amit hasonló nagyságú városok között talán Tapolczán érezhetünk a legjobban. A tapolczai izr. tanítók ez érvekkel drágasági pöttyéket kértek az iskolaszéktől, illetőleg a hitközségtől. Az iskolaszék okos belátásáról tett tanúságot, midőn a tanítók részére az alapfizetés 25%-át mint drágasági pöttyéket egyhangulag megszavazták és ily értelemben fogják a hitközségi képviselő testületnek is ajánlani. Bárha minél több ily belátással bíró iskolafentartó volna, amely méltányolni tudja a nemzet munkásainak kerelmét. Az iskolaszék eljárásáról példát vehetne több iskolafentartó is.

A „Balaton.“ A Balatoni Szövetség hivatalos értesítője a „Balaton“, amelynek folyó hó 1-én jelent meg 7. száma Habar kisebb kiadásban, de érdekes tartalommal bir ezen szám is. Vezető helyen „nagy kérdések“ cím alatt három tényezőről szól, amelyek a Balaton felvirágozását vannak hivatva előmozdítani. Az első a vasuti közlekedés javítása, a második a balatoni körut meg-

építése, a harmadik a balatoni hajózásnak emelése; mindezen tényezők létesítését az új kereskedelmi minisztertől reméli. Szól továbbá a balatonyöröki part parcelálásáról és balatonvidéki híreket közlő szép balatoni illusztrációk között.

Uj vasutvonal a Balatonhoz. A sopron—vas—zalai vasut eddig tervezett utirányát valószínűleg meg fogják változtatni. A vasutat úgy tervezték eddig, hogy a Túrje, Sárvár, Bükk, Csepreg és Felsőlászló érintésével Kőszegnél csatlakozzék a sopron—kőszegi h. é. vasúthoz. Most azonban a zalaszentgróti érdekeltek engedélyt kaptak egy Zalaszentgróttól—Tapolczáig vezetendő h. é. vasútra és azt akarják, hogy a kőszegi—sárvár—túrjei vasútnak Zalabérré tervezett végállomását helyezték át Zalaszentgróra, mely esetben a sopron—vas—zalai vasut Tapolczán át közvetlen összeköttetésbe kerülne a Balatonnal és a balaton—budapesti vasúttal. A fontos kedvezményezés élén Batthyány Lajos gróf áll.

500 korona jutalomban részesül az, aki lehetővé teszi nekem, hogy bíróság megbüntessem azokat, akik a 30 év óta kitünően bevezetett Brády-féle gyomorcsipeket (ezelőtt máriazelli csipek) hamisítják, vagy utánozzák. A Brády-féle gyomorcsipek rózsaszínű kartonba vannak csomagolva, melynek külzetén a védjegy, a máriazelli Szűz Mária képe és aláírásom, „C. Brády“ látható.

Nem vált be a dohánydrágítás. Immár biztosan megállapítható, hogy a kormány részéről nagy reményekkel életbeléptetett dohánydrágítás nem vált be. A pénzügyminiszterium ugyanis most tette közzé az állami pénztáraknál 1911. év második negyedében elért bevételekről szóló kimutatást, amely igen sok s felette érdekes adatot tartalmaz. Így mindenképp feltűnő, hogy az idei második negyedben a felemelt dohányárak dacára 280.668 K. és 76 fillérral kevesebb bevétele volt a dohánygyárakéknak, mint 1910. második évnegyedében.

Tények Bizonyítanak! A Benkő Bank r. t. eddigi nagy sikereiről mi beszélhetne világosabban, mint a rövid idő alatt kifizetett nagy nyeresemények hosszu láncolata! Csak eddig már egy 602.000, egy 200.000, két 100.000, egy 90.000, egy 80.000, egy 70.000, három 60.000, öt 50.000, négy 40.000, öt 30.000, stb. nagy nyereseményeket tizettek ki. Ne mulassza el tehát senki, aki nyerni akar, sorsjegyet a már folyó hó 16-án kezdődő új osztályosorsjátékra azonnal Benkő Bank r. t. Budapest, Andrássy ut 60. rendelni, mert BENKŐ SORSJEGYE BANKÓ!

A muraközi aranyosótelep. Csáktornáról jelentik: Muraszederhely szomszédságában teljes erővel megindult az aranyosás, amely nemcsak a Muraköz felvirágoztatására alkalmas, de a magyar bányáipar felállításának is megindítója lesz. A vállalat lelke Sporzon Pál dr. magyarvári gazdasági akadémiai tanár, aki már évek óta kísérletez és megállapította, hogy a Mura felső részeiben is annyi arany van, amennyire már egymagában is rentabilis vállalatot lehetne létesíteni. Minthogy azonban a kavicsréteg vastagsága mintegy öt méter mély, föltehető, hogy az alsóbb rétegekben is van arany. A műszaki vezetést Horlicska Imre erdélyi bányász mérnök végzi. Az aranyosás kolóniáján ezuttal két gépész, két fűtő, egy kotrómester, tizenkét munkás és még néhány szakember dolgozik. Eddig körülbelül hatszáz köbméter földet emeltek ki és a megejtett vizsgálat szerint 0.2% aranytartalmat állapítottak meg.

A gazdakör tagjainak figyelmébe. A kör tagjai részére mult tavaszra kérelmezett gyümölcsfák egy részét készletheány miatt csak most utalványozta a miniszter. A fák nagy része már megérkezett a gazdakörhöz és fel is hívta azon tagokat, akik azt kérelmezték, hogy záros határidő alatt elvigyék. Érdeke tehát mindenkinek, aki azt kérte, hogy a jelzett időig elvigye, mert a kör azt azontul másik tagnak fogja kiadni. A jövő évi szükséglet előjegyzését a gazdakör községi megbízottjai folyó hó 15-ig veszik fel.

Gyujtogató-szenvedély. A nyár folyamán Balatonederics községben többször volt tűz. A tűz oka mindannyiszor titok maradt. Mig végre a nyomozás kiderítette, hogy nemesak a nyílt tüzesetet, hanem több szobattüzet is Farkas Rozália cselédeány csinálta. A tapolczai járásbíró előtt a gyanusított lány bevallotta, hogy ő volt a gyujtogató, de okát nem tudja adni. Ugy látszik beteges szenvedélye vitte a gyujtogatásra.

Zalaegerszeg—keszthelyi vasut. Zalaegerszeg képviselő testülete megbizta Korbai Károly polgármestert, hogy a zalaegerszeg—keszthelyi vasut érdekében az új kereskedelmi miniszternél, Beöthy Lászlónál személyesen járjon el. Vasuterve van hát elég Zalában, pénz annál kevesebb.

Táncziskola. Mayersberg József táncanító, aki már Tapolczán többször fényes sikerrel tartott tanfolyamot, folyó hó 2-án a Pannónia szálloda nagytermében kezdte meg a táncanítást. A tanfolyam ideje tanulók részére 5—7 óráig, a felnőttek részére 8—10 óráig tart. Jelentkezni lehet a tanfolyam vezetőjénél a Pannónia szállodában.

Husinségen kívül—most még kávé-és cukordrágaság is. A háziasszonyoknak mostanában rossz időket kell átélniök. A husárok oly magasak, hogy igazán nehéz egy jó darab hust a fazékba hozni. Az utolsó hónapokban a kávé is lényegesen megrágult és hogy a takarékos háziasszonyt még jobban zavarba hozzák, most még a cukorért is többet fizessen, mint azelőtt. Ily rossz időkben a régóta jónak bizonyult Kathreinerféle Kneipp malátára kell különösen figyelmeztetni. A valódi Kathreiner az ismeretes eredeti csomagokban, amelyek védjegyként „Kneipp plébános” nevével s arcképét és „Kathreiner” nevet viselik, a babkávénak legjobb pótlórésze, valamint annak legizlésebb vegyítke. Kathreiner használatánál sokkal kevesebb cukor szükséges, mintha tisztán csak babkávét iszunk, avagy valami kávépótlékot mint vegyítéket használunk. Ennek folytán Kathreiner által cukrot és kávé takarítunk és ezzel jó kis összegű pénzt. Ha a háziasszonyoknak a husra vonatkozólag is ilyen jó pótlószerük volna, akkor bizonyosan könnyebben volna elviselhető a drágaság.

A növényi eredetű hashajtók: például a Rhabarbara, a többi között azzal a tulajdonsággal bírnak, hogy még folyton nagyobbodó adagoknál is folyton veszítenek hatásukból. Ellenben Europa és Amerika legnagyobb kórházaiban végzett számtalan kísérlet folytán bebizonyult, hogy a természetes **Ferencz József-keserűviznek** oly sok orvos által dicsért oldó és hashajtó hatása e gyógyviznek ritka természetes összetétele folytán még huzamos használat esetén is mindig egyforma marad.

A modern therápiában tehát az orvosok mindinkább a természetes gyógyvizek használatát, ezek között különösen a maga nemében páratlan **Ferencz József-keserűvizet** ajánlják. A Ferencz József-keserűviz már 35 év óta van általános használatban s egy családban sem szabadna annak hiányoznia.

A valódi Ferencz József-keserűviz minden jobb fűszerkereskedésből és gyógyszerházból könnyű szerrel beszerezhető.

LEGFŐBB IDEJE, HOGY

CERES-PÁLYÁZATON RÉSZTVEGYEN!

Közelebbi felvilágosítás minden kereskedőnél nyerhető!

Nemes-fajbaromfiak a gazdakör tagjai részére. A m. kir. földművelésügyi miniszter évenként a gazdakör kerületébe tartozó egy-egy községbe nemes-fajbaromfiakat adományoz kedvezményes áron. Az idén a gazdakör kérelmére Szentantalfa községbeli tagjai részére 19 drb. orpington kakast, 5 drb. emdeni gunarat, 2 pelking gácsért és 1 drb. bronz pulykát adományozott 1—3 korona kedvezményes áron. A gazdakör ezirányú tevékenysége már az egész járásban meglát-szik, mert a néhány év óta kiosztott nemes baromfiak tenyésztére annyira elterjedt, hogy ma holnap csupán nemes fajbaromfiakat találunk az egész járásban.

Téli-menetrend a balatoni vasuton. Tapolcáról Budapestre közvetlen gyorsvonat indul reggel 4 óra 20 pkor; egy másik közvetlen személyvonat Tapolcáról indul délután 3 ó 23 pkor, Budapestre érkezik este 10 ó 55 pkor. A Tapolcáról délelőtt 9 ó 23 pkor induló személyvonat csak Adony-Pusztaszabolcsig közlekedik. Ezekon kívül közvetlen vonat indul Tapolcáról Veszprémbe délután 5 ó 40 pkor, de a többi vonatnak is van csatlakozása Alsóörsön keresztül Veszprémig.

Budapestről — Tapolcára indul közvetlen személyvonat reggel 5 ó 45 pkor, amely Tapolcára délben 12 ó 45 pkor érkezik, — egy személyvonat indul Budapestről 8 ó 25 pkor, amely d. u. 5 ó 06 pkor és az eddigi gyorsvonat, amely d. u. 2 ó 55 pkor indul és este 8 ó 17 pkor érkezik Tapolcára. A Tapolcára reggel 7 ó 28 pkor érkező vonat közvetlen Veszprémből indul.

Vasuti igazolványok megújítása, a féláru vasuti menetjegy váltására jogosító arcképes 1912 évi igazolvány kiállítása. Az állami és törvényhatósági tisztviselők, a községi és körjegyzők, az állami és törvényhatósági nyugdíjasok féláru menetjegy váltására jogosító arcképes igazolványok a jövő 1912 évre leendő érvényesítés végett a m. kir. államasutak üzletigazgatóságához (Budapest, Andrássy ut 73—75 sz.) már beküldhetők, legkésőbb azonban dec. 31-éig betérjesztendők. Mindazok, akik az igazolványt most kérelmezik, 2 korona kiállítási és 2 kor. kezelési díjat, a kik csak hosszabítását, 2 koronát m. kir. postabélegekben (nem okmánybélyeg) a kérvényre tartoznak felragasztani. Figyelmeztetjük egyúttal a nyugdíjasokat, miszerint az illetékes községi elöljáróságuk által tartoznak a kérvényükön igazoltatni, hogy fizetéssel vagy díjjazással járó hivatal nem viselnek és a hivatal, mely útján betérjesztik a kérvényt, az előirat záradékot és pecsétet reávezesse a felterjesztés előtt.

Milyen lesz az idő? A Sirius időjós azt írja, hogy november havában az időnk igen szeszélyesnek és kritikusnak ígérkezik, zord, hideg viharok, szelek fognak uralkodni és nagy havazások lesznek. Ezek a kritikus idők azonban november hó 12-től fognak bekövetkezni, addig az időjárás kielégítő és elég kedvező lesz. Novemberben, decemberben különösen nagyobb földrengések lesznek észlelhetők a szomszéd és a távolabbi országokban. Bizonytal állítom, hogy egyes országoknak és egyes városoknak bőven lesz részük benne. De hazánkban csak gyengébb rengéseket fogunk észlelni. Decemberben nagy hidegek nem ígérkeznek, jobban nedves hidegei fog eltelni. Esős, ködös, itt-ott kisebb havazások várhatók, de azért sok hó nem esik.

Allandó butorkiállítás. A székesfőváros legérdekesebb látványosságai közé tartozik elvitáztatlanul a budapesti Ipartestület védnöksége alatt álló „Asztalosok Butorcarnoka” VIII. József-körút 28. szám és Ferenciek-tere 4. sz. királyi-palota helyiségeiben levő allandó butorkiállítás. Itt a közönség egy helyen összegyűjtve, izlésesen csoportosítva megtalálja mindazt, ami egy modern lakásberendezéshez szükséges. Az „Asztalosok Butorcarnoka”-nak föltétlen megbízhatóságát szolid és hírnevén kívül igazolja még azon körülmény is, hogy minden eladott butor-darabért jótállást vállal.

Hajómenetrend a Balatonon. Folyó évi november hó 1-től a hajózás beszüntetéséig. Balatonboglár—Révfülöp—Badacsony és vissza a következő lesz. Balatonboglárról—Révfülöpre indul délben 12 órakor és délután 4 óra 25 perckor. Révfülöpről—Badacsonyba indul, csak november hóban minden szombaton és vasárnap, délben 12 ó. 40 perckor. Ugyanezen napokon Badacsonyból—Révfülöpre indul délután 2 órakor. Révfülöpről—Boglárra indul naponként délelőtt 9 ó. 30 pkor és délután 3 órakor.

Eladó tűzifa!

Hedry Sándor pusztadörögdi gazdaságában

(Ó Dörögdi puszta)

eladó 175 erdei öl I. osztályu hasított prima cserfa.

Ára ölenként 27 korona.

A fa kiutalványozása, készpénzfizetés ellenében venni szándékozók részére f. évi nov. hó 1-től naponta d. e. 8 órától déli 12-ig a helyszínen (a majortól k. b. 1200 méternyire a csabrendeki ut melletti fadepónál) fog eszközöltetni.

814. sz. 1911.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bír. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tapolczai kir. járásbíróóság 1911. V. 117. számú végzése által Molnár Ignác végrehajtató javára Diszelben a 82. számú házban 508 kor. 07 fillér tőke és járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felül és lefoglalt és 1030 koronára becsült szobabeli butorok, egy lőfegyver, ágyneműek, egy tehén, egy tinó, egy parasztkocsi és egy pár lószerszám-ból álló ingóságoknak nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis Diszelben leendő eszközzésére

1911. évi november hó 8. napjának délután 4 órája

határidőül kitűzetik s ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Tapolcza, 1911. évi okt. hó 23.

Kerkápoly, bír. végrehajtó.

813. sz. 1911.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tapolczai királyi járásbíróóság 1911. V. 591. számú végzése által Nemzeti lajstromozó, pénztár ellenőrző készülék r. t. végrehajtatók javára Deák Ferenc utcában 70 kor. tőke és járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felül és lefoglalt és 2782 K. 36 fillerre, becsült bolti berendezés és árukból álló ingóságoknak nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis Tapolczán leendő eszközzésére

1911. évi november hó 11. napjának délelőtt fél 9 órája

határidőül kitűzetik s ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Tapolcza, 1911. október hó 24.

Kerkápoly, bír. v. hajtó

Valódi porosz Szalon kőszén
Kapható kicsinyben és nagyban
SCHVARCZ JENŐ
máv. szállítónál.

BRÁDY-féle GYOMOR-C EPPEK

a Máriacelli Szűz Mária védjeggyel ellátva, melyeket „Máriacelli gyomor-cseppek”-nek nevez a nép, 30 esztendő óta úgy beváltak, hogy nélkülözhetetlen háztartásban. — E cseppeknek utólrhetetlenül jó hatása van emésztési zavaroknál, azután pártatlan gyomorrontás, gyomorégés, székrekedés, fej- és gyomorgörccsök, émelygés, szédülés, hányás, álmatlanság, kólika, vérszegénység, sápkór stb. ellen.

Kapható minden gyógyszerárban. Egy nagy üveg K. 1.60, kis üveget — 90 fillér, 6 üveget K. 5.40, 3 nagy üveget K. 4.80 beküldése után küld franco.

BRÁDY K. gyógyszerlára
a „Magyar Királyhoz” BÉCS,
I. Fleischmarkt 2., Depot 5.

Ügyeljünk a védjegyre, amely a Máriacelli Szűz Mária-t ábrázolja, a vörösrűzű csomagolásra, s az aláírásra, amely az oldalt levő kép másolata és utasítsunk vissza minden utánzatot.

özv Farkas Lajosnénál Tapolcza Tulipán utca 26. szám alatt eladó

gleditchia csemete
3 évesnek ezre 8 koronáért
2 évesnek ezre 6 koronáért
Mindennap megtekinthető

STOCK-COGNAC MEDICINA

hivatalos ólomzárral ellátott palackokban mindenütt kapható

Gamis és Stock
gőzüzemű gyárából
BARCOLA
Főterakat:
Tapolcza és vidékére
KASZÁS SOMA
fűszer és csemege-kereskedésében,
Tapolczán.

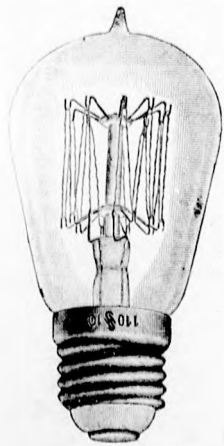
SZOLLÁR GÁSPÁR

épület- és műlakatos Tapolcza, Arany János-utca, a zárdakert átellenében.

Készít minden e téren előforduló épületvasalást, modern takaréktűzhelyeket, lépeső-, sir-, erkélyrácsokat- és vaskapukat.

Elfogad szivattyus kutak fellátását és javítását, borfejítő, szenkénevező és permetező gépek javítását a lehető legjutányosabb árak mellett.

Allandóan nagy raktáron tartok takaréktűzhelyeket és permetező gépreszeket. Elfogad mindenféle mérlegjavítást.

TANTAL-LÁMPA.

A legjobb fémszálas izzólámpa.
Árammegtakarítás kb. 60%.
Fehér fényvel ég.
Rázkódásoknak ellenáll.
Égési óráink száma meghaladja bármely izzólámpáét.

Minden helyzetben, tehát fölfelé állóan, ferdén, oldalt egyformán, kifogástalanul ég. Olesőbb a többi fémszálas izzólámpánál. Nagyobb rendeléseknél magas engedmény.

Magyar Siemens-Schuckert-művek
Budapest, VI., Teréz-körut 36.

PAUK VILMOS

vaskereskedés

TAPOLCA.

Ajánlja állandóan nagyválasztékú raktárát, **Nechwile Fenencz** szabadalmazott „AUSZTRIA” permétező egyedüli készítőjének főraktára, továbbá önműködő, **Rákóczy, légnomású, Mayfarth és Eclier** vermoro permétezők, melyeket gyári áron bocsátok rendelkezésre.

Szénkénevezők (Egyszerűség). Borszivattyúk bor tömlők (Heinrich rendszer). **Ekek, Kayser** varrógépek golyos csapágyal

továbbá a legnagyobb választék **szőlőprések**ből, **Lütichi és Pieper** vadászfegyverekből, mindennemű **gazdasági és szőlészeti gépekből**

Nehéz első rendű AUSZTRIA permétezőkhöz mindennemű alkatrészek kaphatók

Állandó nagy raktár használtvasuti sinekből és vasgerendákból.

KIADÓ

ifj. **Barabás Albert**nál

Berek utca 2 sz.

egy 2 szobás lakás mellékhelyiségekkel. Esetleg eladó

az egész ház

mely áll 5 szoba 3 konyha és a hozzá tartozó mellékhelyiségekkel.

HIRSCH JÓZSEF

HENTES ÜZLETE ÉS FÜSTÖLŐJE
Tapolca (Főtér.)

Állandó, nagy raktár:

Füstölt sonka, füstölt hus, füstölt szalonna és szalámiból.

Friss sertéshus. I. rendű sertés-zsír-haj és zsírszalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg felvágottak.

NAPONTA SAJÁT KÉSZÍTÉSŰ FRISS VIRSLI, KALBASZ, PARIZSI ÉS SZAFALADÉ

Legolcsóbb napi árak.

Szőlőoltvány és gyümölcsfaoltvány eladás.

Aki egészséges, oles és tartós szép szőlőt, valamint erőteljes nemes gyümölcsöt akar, teljes bizalommal forduljon

VITYÉ MIKLÓS

Magyarország legelkésmertesebben vezetett szőlőoltvány és gyümölcsfaoltvány telephé

Ös-Csanádon (Torontál m.)

ahol szokvány minőségű, I. rendű gyökeres fás, és sima zöldoltványok, bor- és esemegefajokban, amerikai sima

és gyökeres vesszők, a legolcsóbb árban kaphatók. Szőlőlugasnak külön e célra választott fajok. Gyümölcsfaoltványokban a legnemesebb alma, körte, cseresnye, meggy, kajszibarack, szilva, ringló és dió

Nemes rózsza oltványokban szintén nagy választék. Sárga Orpington fajbaromfi-tenyésztés.

Mindenben előjegyzések őszi és tavaszi szállításra elfogadhatók.

Faj- és árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Válaszolja becses lapjára értesitem hogy szőlőoltványok sikerültek. A jövő tavasszal ismét több mennyiségre lesz szükségem.

Loosmand, 1911. 12. IX.

Tisztelettel
Módy Lajos.

Szőlő-oltványok.

Szőlővesszők és Gleditschia (élő kerítésnek alkalmas) csemeték beszerzésére legmelegebben ajánljuk a legjobb hírnévnek örvendő

Szücs Sándor Fia

szőlőtelepét Bihardiószegen.

Ha a saját érdekét tartja szem előtt, úgy ne vegyen addig oltványt vagy vesszőt míg a fenti cég nagy képes árjegyzékét nem kérte; ingyen és bérmentve. Ezen árjegyzék minden szőlőbirtokost érdekel hasznos tartalmánál fogva.

Olcsó ár és pontos kiszolgálás. számtalan elismerő levél.

A tisztelt érdeklődők a telep megtekintésére szívesen láttatnak.

HIRDETMÉNY!

Hogy a Turbin fölösleges víz erejét kihasználhassam a **Szarvasi mű és vámmalomnál** gyorsjáró vízszintes **FÜRÉSZ TELEPÉT**

szereztem; mellyel bármily vékony és vastag fatörzseket 1 m. hosszról 10 m. hosszúságig, minden kívánalmak szerint felmetszetem. Deszkát 1/2 hüvelyk vastagságtól kezdve, pontos egyenes vágással.

Alkalma nyílik így minden fatulajdonosnak, a legkisebb fatörzseit is értékes deszkává, padlóvá metszetni.

Vidéki szekeresek, fuvarosok pár órai várakozás mellett vissza is vihetik a felmunkált fájukat.

Karfákat, szőlőkarókat bármilyen fából célszerűen metszek mérsékelt áron.

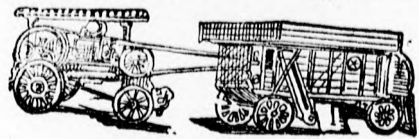
Hegy Gusztáv.

Ugyanott eladó 200 mm. jó parrag előszéna mmként 9 koronáért.

BRÜNN-KÖNIGSFELDI GÉPGYÁR MOTOROSZTÁLYA

Monarchia legelőkelőbb gyára.

Egyedárusító: **FRIBELCS KOMI**, Budapest, V., Váci-ut 14.

Teljes

cséplőgarnitúrák és malomberendezések.

Elismert tény, hogy cséplőgarnitúráink a leggazdagabban és legmegbízhatóbban működnek

Teljes transmissiótelepek, gőzgépek, gőzkazánok és egyéb gépészeti berendezések.

Benzin
Nyersolaj
Szivógáz
Diesel

Motor

Szivógázmotorjaink, valamint Diesel-rendszerű nyersolajmotorjaink üzemköltsége óránként és lóerőnként **cca 1-1 1/2 fillér.**

Eddig 500.000 lóerő üzemben.

Gyorsanfűtő „IDEAL”

KERETFÜRÉSZEK

fűrésztelepek, asztalosműhelyek teljes berendezése

Alacsony és magas nyomású

SZIVATTYUK

gőz-, transmissió-, villany, vagy motorüzemre bármely vízellátást és ipari célra.

Költségvetés-, árajánlat- és mérnöklátogatással díjmentesen szolgálunk.

Tapolczavidéki Gazdasági Takarékpénztár Segélyszövetkezete Tapolczán.

M e g h i v ó .

A Tapolczavidéki Gazdasági Takarékpénztár Segélyszövetkezetének

1911. évi november hó 19-én, délelőtt 11 órakor

saját helyiségében tartandó

K Ö Z G Y Ű L É S É R E

a szövetkezet tagjai tisztelettel meghívottnak.

Tapolcza, 1911. évi november hó 5.

Az igazgatóság.

T Á R G Y S O R O Z A T :

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két jelenlevő szövetkezeti tag kiküldése. 2. Az igazgatóság jelentése a működő I., II. és III. osztályzatok múlt évi eredményéről, valamint IV. osztályzat megalakításáról. 3. A felügyelő-bizottság jelentése a mérleg megállapítása és felmentvény megadása érdekében hozandó határozat.	4. Az alapszabályok idevágó §-a értelmében az igazgatóság által 1911. november 1-én alakított IV. osztályzat megalakításának kimondása. 5. Igazgatóság választása. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Esetleges indítványok tárgyalása.

TARTOZIK

Mérleg-számla 1911. október 31-én.

KÖVETEL

V a g y o n	Összeg		T e h e r	Összeg	
	kor.	fillér		kor.	fillér
Pénztár	147	27	Heti törzsbetét	592718	—
Kötelezvény	575095	—	Alakulási díj	4569	—
Felszerelés	820	—	Hozadékok az előző évekről	10669	17
Hátralékos kamat	7205	84	Nyereség	20924	94
Elhelyezett betétek	45613	—		628881	11
	628881	11			

Egy részlet hozadéka az első évtársulatnál 13 korona 10 fillér, a másodiknál 5 korona 30 fillér, a harmadiknál 1 korona 28 fillér.

Merkly Antal

igazgató.

Marton Részó

h. igazgató.

Kardos Ödön

könyvvezető.

Jelen mérleg-számlát a fő- és segédkönyvekkel egybehasonlítva teljesen helyesnek találtuk.

Tapolcza, 1911. november 4.

Sebestyén Gyula

f. biz. elnök.

Szigethy Ödön

f. biz. tag.

Dr. Kaszás Károly

f. biz. tag.

Horváth Jenő

f. biz. tag.

A Budapesti Asztalos Ipartestület védnöksége alatt álló

B U T O R C S A R N O K

és hitelszövetkezet

az Orsz. Közp. Hitelszövetkezet tagja.

12 éve fennáll, felhívja a n. é. butorvásárló közönség figyelmét, hogy VII. József-körut 28 sz. (Berkocsis-utca sarok), valamint IV. kerület, Ferencziek-tere I. szám (Királyi bérpalota) újonnan átalakított helyiségeiben rendezett

lakásberendezési kiállítás

megtekintésére, raktárunk, mely a legnagyobb az országban, a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelű, művészek által tervezett és szakbizottság által felülvizsgált butorokból áll.

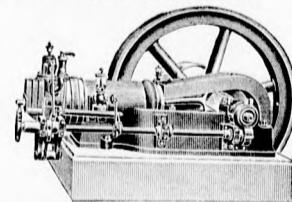
Teljes lakásberendezéseket művészi tervek szerint készítünk, minden darab jótállás mellett adatik el.

Nyersolaj
Szivógáz
Diesel
Benzin

mótorok

ÉS LOKOMOBILOK

gyors
szállítás
kedvező
fizetési
feltételek
messze-
menő
jótállás.

Drezdai mótorgyár részv.-társ.

Németország legrégebb, legnagyobb mótorgyára VEZÉRKÉPVESELŐ:

Gellért Ignác és Társa

Budapest, V, Koháry-u. 4.

Alkotmány-utca sarok.